

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **Z. P.**
zastoupený Ing. F. M., obecným zmocněncem,

proti
žalované: **předsedkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích,**
sídlem Zátkovo nábř. 10/2, 370 84 České Budějovice,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v odepření vstupu do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 27. 5. 2020

takto:

- I. Zásah spočívající v tom, že žalobci směřujícímu jako veřejnost na soudní jednání ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019 byl dne 27. 5. 2020 v době mezi 8.00 a 8.30 hod. odepřen ze strany příslušníka justiční stráže vstup do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích, je nezákonný.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobci náklady řízení ve výši 2 000 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám žalobce.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci a žaloba

1. Žalobce svou žalobu na určení nezákonného zásahu, datovanou dne 14. 6. 2020, původně podal u Městského soudu v Praze (žaloba byla tomuto soudu téhož dne i doručena) a za žalovanou označil Vězeňskou službu České republiky (dále jen „*původní žalovaná*“). Žalobce se žalobou domáhal určení, že odmítnutí vstupu žalobce do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích a tím jeho vyloučení jako veřejnosti na jednání 51 Af 1/2019, bylo nezákonným zásahem správního orgánu, a dále přiznání náhrady nákladů řízení.
2. Žalobce svou žalobu odůvodnil tím, že dne 27. 5. 2020 [jak vyplynulo z plné moci udělené žalobcem obecnému zmocněnci, která byla přiložena k žalobě – pozn. soudu] společně se svým bratrem M. P. a daňovým poradcem vstupovali do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích, aby se zúčastnili veřejného projednání sporu svého bratra J. P. (sp. zn. 51 Af 1/2019). Příslušník justiční stráže je ponejprv vyzval k předložení předvolání a uvedení důvodu vstupu do budova a po telefonické konzultaci údajně s předsedou senátu, následně umožnil vstup toliko daňovému poradci, jako zástupci/zmocněnci bratra J. Žalobci a jeho bratrovi, jako veřejnosti nebyl vstup povolen a tito museli, k pokynu příslušníka justiční stráže, budovu Krajského soudu v Českých Budějovicích opustit. Za důkaz pravdivosti takového popisu žalobce navrhl provést výslech žalobce, příslušníka justiční stráže, kamerové záznamy soudu, svědeckou výpověď M. P. a zvukový záznam z jednání u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019 (zachycený stav měl být v úvodu jednání zmíněn).
3. Podle názoru žalobce výše popsaným postupem příslušníka justiční stráže došlo k zásahu do jeho práv, neboť nebyl žádný důvod k odepření vstupu, a proto se dožadoval určení, že tento zásah byl nezákonný. Poukázal přitom na přiložené opatření, které vstup do budovy soudu v dané době upravovalo (a bylo na dveřích soudu vylepeno), přičemž tam stanovené podmínky byly žalobcem splněny.

II.

Vyjádření původní žalované k žalobě

4. Původní žalovaná ve svém vyjádření ze dne 31. 7. 2020 (doručeném Městskému soudu v Praze téhož dne) navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
5. Původní žalovaná v úvodu svého vyjádření namítla, že musela v prvé řadě dotazem na Městský soud v Praze zjistit, kdy k události došlo, neboť žaloba Z. P. je zmatečná a neurčitá.
6. Dále poukázala na to, že dle doloženého denního rozkazu oblastního velitele justiční stráže č. 3 - obvod KS ČB ten den vykonávali službu příslušníci Místní jednotky justiční stráže při KS ČB, a to konkrétně nprap. P. T., pprap. J. M., nstrm. H. M. a nstrm. J. K. Od výše jmenovaných byla po sdělení obsahu žaloby vyžádána podání vysvětlení formou úředních záznamů, která též byla soudu doložena. Stejně tak původní žalovaná soudu doložila kopii z knihy hlášení o průběhu služby, kde je záznam ze služby ze dne 27. 5. 2020, a k tomu uvedla, že ze záznamu z této knihy není patrné, že by dne 27. 5. 2020 při vstupu do budovy soudu došlo k nějakému incidentu, který by se považoval za mimořádnou událost, která se musí zaznamenávat v této knize. Již z tohoto důvodu musela být příslušníkům justiční stráže, kteří zde dne 27. 5. 2020 vykonávali službu, předestřena předmětná žaloba, aby se pokusili na tento incident rozpomenout. Dále

původní žalovaná uvedla, že z doloženého rozpisu strážních stanovišť justiční stráž vyplývá, že se jednalo o incident, ke kterému údajně mělo dojít na strážním stanovišti č. 1 - vchod do soudní budovy. Na tomto stanovišti se příslušníci justiční stráže při výkonu služby průběžně střídají. Původní žalovaná poté podrobně popsala výsledky interního šetření u příslušníků justiční stráže, kteří v inkriminované době konali službu. Také uvedla, že šetřením nebylo zjištěno, že by údajnému incidentu byli přítomni nějakí svědci.

7. Původní žalovaná poté odkázala na § 116 odst. 4 občanského soudního řádu a k tomu uvedla, že citované zákonné ustanovení princip veřejného jednání ukotvuje pro účely civilního řízení a zároveň stanoví jeho limity ve výjimečných případech, kdy zájem některého z účastníků, potřeba zachovat pořádek při projednání věci nebo skutečně podstatný obecný zájem odůvodňují omezení nebo vyloučení přístupu veřejnosti k soudnímu rokování o konkrétní záležitosti. Respekt k ústavně zaručenému právu na soudní ochranu posuzované omezení potud zmírňuje, že jde-li o předvolanou osobu (účastníka řízení, svědka apod.), odkazuje se způsob bezpečnostní ochrany a postup justiční stráže na pokyn soudce, který osobu, vzpírající se bezpečnostní kontrole, předvolal; je-li výkon státní moci podmíněn činností dvou či více složek státní (veřejné) moci, musí být posuzován ve svém celku, a protiprávní postup justiční stráže v dané věci ve svém důsledku představuje objektivní protiústavní zásah do řádného výkonu spravedlnosti. Je věcí především správy soudu a příslušných orgánů justiční stráže, aby ve vzájemné spolupráci (informování) dbaly na řádný a právnímu stavu odpovídající výkon bezpečnostní ostrahy (nález ze dne 4. 4. 2002, sp. zn. III. ÚS 627/2001).
8. Podle původní žalované žalobce ani jeho bratr M. nebyli účastníky jednání, účastníkem jednání byl pouze zmocněnec J. P., daňový poradce a tento byl na pokyn předsedkyně senátu do budovy vpuštěn. Z. a M. P. vzhledem ke svému vystupování vzbudili obavy, že by mohli rušit soudní jednání, a proto z rozhodnutí předsedkyně senátu JUDr. Trnkové k jednání vpuštění nebyli.
9. Původní žalovaná dále poukázala na to, že (i) instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 8. 2004, č. j. 90/2004-SM, o justiční stráž v § 3 odst. 4 uvádí: na pokyn předsedy senátu justiční stráž zejména: d) provádí další činnost sledující zajištění klidu a pořádku v jednací síni nebo jiném místě činnosti soudu, bezpečnosti přítomných osob a nerušeného průběhu jednání; dále že (ii) se v § 49 s. ř. s. uvádí: Jednání je veřejné. Veřejnost může předseda senátu vyloučit, a to i pro určitou část jednání, jen z důvodu ochrany utajovaných informací, obchodního tajemství, mravnosti nebo veřejného pořádku; a konečně že (iii) povinnosti a oprávnění příslušníků při plnění úkolů justiční stráže upravuje v hlavě třetí § 22 odst. 2, 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, kterážto zákonná ustanovení původní žalovaná konstatovala.
10. Původní žalovaná posléze uvedla, že příslušník justiční stráže nrap. P. T. dne 27. 5. 2020 při vstupu žalobce a dalších osob, které se s ním do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích dostavily, vyhodnotil, že vzhledem k jejich nevhodnému chování uvědomí o tomto předsedkyni senátu JUDr. Marii Trnkovou a dle jejího pokynu bude postupovat, tedy do budovy soudu vpustí osoby, které ona uvede. Prostřednictvím kolegy telefonicky oslovil JUDr. Trnkovou a postupoval dle jejích pokynů, tedy k jednání do budovy krajského soudu vpustil daňového poradce J. P. Ze shora uvedených důvodů měla původní žalovaná za nezpochybnitelné, že příslušník justiční stráže postupoval řádně dle příslušných předpisů a v žádném případě nepochybil.

11. Závěrem svého vyjádření původní žalovaná pro případ, že by soud vyhodnotil podanou žalobu jako důvodnou, navrhla výslech JUDr. Marie Trnkové, záznam jednání u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019, kde by mělo být zaznamenáno, že výše uvedené osoby nebyly vpuštěny do budovy soudu z pokynu předsedkyně senátu.

III.

Replika žalobce

12. K vyjádření původní žalované podal žalobce repliku ze dne 24. 8. 2020 (doručenou Městskému soudu v Praze téhož dne), ve které rozporoval hodnotící stránku vyjádření žalované. Podle žalobce nebylo jeho chování ani chování ostatních zúčastněných osob arogantní. Dále žalobce namítl, že popis děje ze strany původní žalované není zcela přesný, resp. je zavádějící. K tomu uvedl, že poté, co je [rozuměno zástupce Ing. M. a žalobce s jeho bratrem M. – pozn. soudu] příslušník justiční stráže vyzval k předložení předvolání a tito mu odpověděli, že předvolání nemají (žalobce předvolání nikdy nedostal - byl veřejnost, nemohl tedy žádné předložit, a předvolání doručené datovou schránkou zástupce žalobce nevytiskl, když ho nikdy nepotřeboval), bránil ve vstupu všem třem. Měl to být zástupce žalobce, kdo příslušníka justiční stráže požádal, aby s takovou situací seznámil jím uvedenou předsedkyni senátu. Přitom se mu zástupce žalobce představil a uvedl, v jaké věci jsem předvolán (ostatně jak by jinak příslušník justiční stráže věděl, komu má zavolat, a ani v jeho písemné svědecké výpovědi není uvedeno, že by sám kladl nějaké otázky). Podle žalobce bylo také nepochybné, že výzva k předložení předvolání zazněla, přičemž původní žalovaná sama ve vyjádření uvádí, že předvolání již třeba nebylo.
13. Dále žalobce označil za nepochybné i to, že k vykázání žalobce (fakticky) justiční stráží došlo, ovšem z vyjádření původní žalované není zřejmé, proč k vykázání došlo. Uvedl, že žalovaná několikrát zmiňovala mimořádná opatření a kopírovala i předpisy, které v dané době (již) neplatily. V souvislosti s odkazem původní žalované na § 116 odst. 4 občanského soudního řádu si žalobce kladl otázku, že by snad žalobce mohl rušit důstojný průběh jednání a vstup mu byl odepřen přímo soudem? Závěrem žalobce namítl, že původní žalovaná ve věci samé nic netvrdila, jen naznačovala.

IV.

Změna na straně žalované a vyjádření žalované k žalobě

14. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. 11. 2020, č. j. 17 A 71/2021 – 46 byla věc postoupena Krajskému soudu v Českých Budějovicích, a to v návaznosti na změnu označení strany žalované na ředitele Vazební věznice České Budějovice, kterou provedl žalobce po poučení Městským soudem v Praze. V návaznosti na nové poučení o straně žalované, které se žalobci dostalo od Krajského soudu v Českých Budějovicích (a to poté, co Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 18. 3. 2021, č. j. Nad 24/2021 – 69 zamítl návrh na přikázání věci jinému krajskému soudu, jako předčasný), žalobce provedl další změnu v označení strany žalované, a to na předsedkyni Krajského soudu v Českých Budějovicích. K opakovanému návrhu Krajského soudu v Českých Budějovicích na přikázání věci jinému krajskému soudu Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 2. 6. 2021, č. j. Nao 96/2021 – 88 vyloučil všechny soudce Krajského soudu v Českých Budějovicích z projednání a rozhodnutí předmětné věci a věc přikázal Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“), kterému byla předmětná věc doručena dne 11. 6. 2021.

15. K výzvě soudu žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 7. 7. 2021 (doručeném soudu dne 12. 7. 2021) uvedla, že předseda Krajského soudu v Českých Budějovicích nevedl v květnu 2020 ani později žádný správní spis vztahující se k podané žalobě, tj. odepření vstupu do budovy tohoto krajského soudu dne 27. 5. 2020, a dále že z důvodu, že stávající předsedkyně krajského soudu vykovává funkci od 17. 6. 2020, může ve věci pouze odkázat na vyjádření původní žalované (Vězeňské služby ČR) ze dne 31. 7. 2020, včetně příloh, a na vyjádření JUDr. Trnkové z 24. 9. 2020.

V.
Průběh řízení

16. Vzhledem k tomu, že žalobce vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, soud konal dne 5. 10. 2021 jednání. Žalobce krátce před termínem jednání informoval soud, že se z důvodu jeho momentální imobility nemůže zúčastnit nařízeného jednání a požádal o přeložení termínu jednání. Vzhledem k tomu, že žalobce byl v řízení zastoupen a soud ani neplánoval provést žalobcův účastnický výslech, pročez byl k jednání předvolán pouze zástupce žalobce, soud jednání neodročoval a věc projednal bez účasti žalobce. Žalovaná se z účasti na jednání omluvila. Zástupce žalobce se k jednání bez omluvy nedostavil.
17. Soud při jednání provedl následující důkazy: (i) projekt fyzické bezpečnosti č. j. Spr.-BŘ/2017 39/17 ze dne 31. 7. 2017 obsahující pravidla pro zajištění bezpečnosti v objektech Krajského soudu v Českých Budějovicích, (ii) strážní dokumentace místní jednotky justiční stráže při Krajském soudu v Českých Budějovicích, č. j. VS-7010-1/ČJ-2020-801067, (iii) opatření JUDr. Jiřího Šťastného pověřeného výkonem uvolněné funkce předsedy Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. Spr 647/2020, (iv) opatření JUDr. Jiřího Šťastného pověřeného výkonem uvolněné funkce předsedy Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 3. 2020, sp. zn. Spr 412/2020, (v) sdělení JUDr. Marie Trnkové ze dne 24. 9. 2020, (vi) denní rozkaz oblastního velitele justiční stráže pro obvod Krajského soudu v Českých Budějovicích na den 27. 5. 2020 a rozpis určení příslušníků na jednotlivá strážní stanoviště, (vii) úřední záznam ze dne 16. 7. 2020 o vyjádření nprap. P. T., (viii) úřední záznam ze dne 22. 7. 2020 o vyjádření pprap. J. M., (ix) úřední záznam ze dne 27. 7. 2020 o vyjádření nstrm. H. M., (x) úřední záznam ze dne 20. 7. 2020 o vyjádření nstrm. J. K., (xi) úřední záznam ze dne 28. 7. 2020 o vyjádření ppor. J. H., (xii) rozpis strážních stanovišť justiční stráže u Krajského soudu v Českých Budějovicích, (xiii) záznam z knihy hlášení o průběhu služby konané dne 27. 5. 2020 sestávající se z hlášení vrchního inspektora o předání a převzetí služby a záznamu o průběhu služby dne 27. 5. 2020, a konečně (xiv) relevantní část zvukového záznamu z jednání konaného dne 27. 5. 2020 u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019.
18. Soud naopak pro nadbytečnost neprovedl následující účastníky navržené důkazy: (i) účastnický výslech žalobce, (ii) výslech příslušníka justiční stráže, (iii) kamerové záznamy soudu, (iv) výslech M. P., (v) výslech JUDr. Marie Trnkové, a (vi) přípis ředitelky vězeňské služby ze dne 14. 7. 2020 adresovaný předsedkyni Krajského soudu v Českých Budějovicích a odpověď na tento přípis ze dne 15. 7. 2020. Soud totiž měl na základě nesporných skutečností ve spojení s důkazy, které v řízení provedl, dostatečně zjištěn skutkový stav věci, tudíž další dokazování již nebylo pro posouzení věci potřebné.

VI.

Posouzení věci soudem

19. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
20. Podle § 82 s. ř. s. platí: *„Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“*
21. Podle § 85 s. ř. s. platí: *„Žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.“*
22. Podle § 87 odst. 1 s. ř. s. platí: *„Soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.“*
23. V projednávané věci se žalobce domáhal určení, že tím, že mu byl dne 27. 5. 2020 odepřen ze strany příslušníka justiční stráže vstup do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích, kde se chtěl jako veřejnost zúčastnit soudního jednání ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019 (řízení, v němž byl žalobcem jeho bratr J. P.), došlo k nezákonnému zásahu, tudíž je zřejmé, že se jedná o ryze deklaratorní zásahovou žalobu. Uvedené znamená, že soud ve svém rozhodnutí o žalobě vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, a dále že podmínkou přípustnosti žaloby nebylo, že se ochrany nebo nápravy nelze domáhat jinými právními prostředky.
24. Soud konstatuje, že žalobce je aktivně legitimován k podání žaloby, neboť v žalobě tvrdí, že postup správního orgánu, v němž je žalobcem spatřován nezákonný zásah (odepření vstupu do budovy soudu), byl zaměřen přímo proti němu. Pasivní legitimace žalované byla již v předchozím průběhu řízení postavena najisto, když je dána tím, že příslušníci justiční stráže jsou při vpouštění veřejnosti do budovy soudu vázáni pokyny předsedy (resp. předsedkyně) soudu (srov. v dané věci vydané usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 4. 2021, č. j. 51 A 62/2020 – 72).
25. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána včas, neboť k tvrzenému zásahu došlo dne 27. 5. 2020 a žalobce žalobu podal u Městského soudu v Praze již dne 14. 6. 2020, tj. při zachování subjektivní i objektivní lhůty ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s.
26. Vzhledem k výše uvedenému splnění podmínek řízení a dále k tomu, že žaloba obsahuje všechny požadované formální náležitosti, mohl soud přistoupit k věcnému přezkoumání žaloby.
27. Po přezkoumání skutkového a právního stavu věci a po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba **je důvodná**.
28. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 – 46 a ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 As 138/2019 – 35) je ochrana podle § 82 s. ř. s. *důvodná tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo*

(5. podmínka).

29. K samotnému pojmu „zásah“ se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 – 42 takto: *„Definici zásahu zákon neobsahuje, zásah vymezuje velmi obecně a široce. Přesná definice ani není možná, protože pod pojem zásahu spadá velké množství faktických činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny. Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd.; tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu.“*
30. Soud v projednávané věci měl na základě tvrzení účastníků řízení za nesporné následující skutečnosti, které považoval za relevantní pro posouzení věci: (i) žalobce se, společně s Ing. F. M. a svým bratrem M. P., dostavil dne 27. 5. 2020 v době mezi 8.00 a 8.30 hod. do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích s cílem účastnit se soudního jednání ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019 (žalobce J. P., zastoupený Ing. F. M., daňovým poradcem), (ii) příslušník justiční stráže si vyžádal od všech tří příchozích předložení předvolání k jednání, což žádá ze tří oslovených osob neučinila, a (iii) příslušník justiční stráže poté, co prostřednictvím svého kolegy uskutečnil telefonát s JUDr. Marií Trnkovou, předsedkyní senátu rozhodujícího ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019, dále do budovy soudu vpustil pouze zástupce Ing. M., zatímco žalobce a jeho bratr M. P. dále do budovy soudu příslušníkem justiční stráže vpuštění nebyli, když byli vyzváni, aby odešli, což také učinili.
31. Naproti tomu mezi účastníky řízení bylo sporu o tom, zda (i) nevpuštění žalobce a jeho bratra M. P. bylo neoprávněné, resp. nezákonné, a zda (ii) se žalobce a jeho bratr M. P. chovali při vstupu do budovy soudu arogantně a nevhodně.
32. Soud na základě provedeného dokazování učinil následující zjištění, která vzal za relevantní pro své posouzení věci.
33. Z denního rozkazu oblastního velitele justiční stráže pro obvod Krajského soudu v Českých Budějovicích na den 27. 5. 2020, z rozpisu určení příslušníků na jednotlivá strážní stanoviště a z rozpisu strážních stanovišť justiční stráže soud zjistil, že předmětná událost se stala na stanovišti č. 1 (prostor hlavního vchodu do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích), kam byl dne 27. 5. 2020 v časovém rozmezí 8.00 až 8.30 hod. velen nrap. P. T. Dalšími příslušníky justiční stráže velenými daný den do denní služby (na jiná stanoviště) byli pprap. J. M., nstrm. H. M., nstrm. J. K. a velitel ppor. J. H.
34. Z úředních záznamů o podání vysvětlení k předmětné události od uvedených příslušníků justiční stráže soud zjistil následující. Nrap. P. T. zaujal místo na strážním stanovišti č. 1 dne 27. 5. 2020 v 8.00 hod. a v době blíže neurčené od 8.00 do 8.30 hod. vstoupili do budovy tři muži, kteří se chovali značně arogantně, měli nevhodné poznámky, kdy nrap. T. to vyhodnotil, že přišli s cílem vyvolat konflikt. Muži nechtěli ukázat předvolání k jednání a vzhledem k situaci s opatřeními ohledně Covid-19 nrap. P. T. oslovil kolegu sedícího u okénka na služebně, aby zavolal předsedkyni senátu JUDr. Trnkovou a dotázal se, zda mohou muže k jednání do budovy soudu vpustit. První z nich uvedl své jméno, toho soudkyně nakázala vpustit, a další dva muže, kteří tvrdili, že se jdou na jednání jen podívat, nakázala nevpuštět. Poté oba muži s nadávkami na

justici budovu soudu opustili. Pprap. J. M. uvedl, že tento den byl velen do služby společně s nprap. P. T., nstrm. H. M. a nstrm. J. K. Nevzpomínal si, že by tento den došlo k nějaké mimořádné události, kdy všechny mimořádné události se musí hlásit přímému nadřízenému a velitel denní směny by musel mimořádnou událost zaznamenat do knihy hlášení. Kdo z uvedených příslušníků justiční stráže na pokyn nprap. P. T. telefonicky kontaktoval JUDr. Trnkovou, si nevzpomněl z důvodu značné četnosti telefonátů během služby. Popsal metodiku pro vstup do soudní budovy, kdy při běžném provozu do budovy soudu mohou vstupovat všechny osoby, u kterých byla provedena prohlídka na přítomnost zbraní. V prvních fázích opatření Covid mohly vstupovat osoby, které se podrobily bezpečnostní prohlídce, měly ochranné pomůcky, negativní výsledek při měření teploty a předvolánku k soudnímu jednání na daný den. Opatřením od 18. 5. 2020 se podmínky pro vstup shodovaly s tím rozdílem, že již nebyla požadována předvolánka k soudnímu jednání. Obsahově stejnou výpověď učinily i nstrm. J. K. a nstrm. H. M. Ppor. J. H. uvedl, že dne 27. 5. 2020 byl velen do služby, společně se čtyřmi uvedenými příslušníky justiční stráže, a že se nemá jak blíže vyjádřit, neboť daného dne k žádné mimořádné události nedošlo, v opačném případě by musel být svými podřízenými vyrozuměn a skutečnost by byla uvedena v knize hlášení. Během opatření Covid byly podmínky pro vstup veřejnosti dle aktuální situace měněny, byly stanovovány nařízeními zastupujícího předsedy Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byl JUDr. Jiří Šťastný. Aktuální opatření bylo vždy vyvěšeno na dveřích hlavního vchodu.

35. V záznamu z knihy hlášení o průběhu služby konané dne 27. 5. 2020 nebyl uveden žádný záznam o incidentu či mimořádné události.
36. K žádosti Městského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2020 o stručné vyjádření k předmětné věci žalob na ochranu před nezákonným zásahem podaných bratry Z. a M. P. (zejména zda došlo k odepření vstupu na základě opatření proti koronaviru, či z důvodu chování žalobců) JUDr. Marie Trnková, jako předsedkyně senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích rozhodujícího ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019, uvedla ve sdělení ze dne 24. 9. 2020, že nemůže poskytnout bližší informace s odůvodněním, že *nebyla přítomna konfrontaci názorů, která měla proběhnout při příchodu daňového poradce Ing. M., případně dalších osob do budovy soudu s pracovníkem justiční stráže, a dále že žádné opatření k vyloučení veřejnosti neučinila, pouze k telefonickému dotazu pracovníka justiční stráže, neboť se příchodí prý rozčilovali a dožadovali vpuštění do budovy, uvedla, aby postupovali tak jako v jiných případech a respektovali platná opatření a pravidla*. K uvedenému doplnila, že totéž sdělila daňovému poradci při zahájení jednání ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019, a dále zaslala zvukový záznam z předmětného soudního jednání.
37. Ze zvukového záznamu z jednání konaného dne 27. 5. 2020 u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019 (časové rozmezí cca mezi 4. a 5. minutou záznamu) vyplynulo následující: (i) předsedkyně senátu rozhodujícího v dané věci k námitce zástupce žalobce, aby bylo zaznamenáno, že se jedná s vyloučením veřejnosti, sdělila, že z jednání je pořizován zvukový záznam, (ii) k následné připomínce zástupce žalobce, že k jednání dnes někdo přišel, ale nedostal se do budovy soudu, se předsedkyně senátu dotázala, kdo přišel, a zástupce žalobce sdělil, že bratři pana P., ohledně nichž se předsedkyně senátu ujistila, že nejde o účastníky řízení, což zástupce žalobce potvrdil, (iv) předsedkyně senátu poté upozornila, že v současné době jsou pravidla, kdy veřejnost není automaticky vpouštěna do soudní budovy, pouze účastníci řízení, takže justiční stráž postupovala v souladu s těmito opatřeními, které vyhláší

předseda Krajského soudu v Českých Budějovicích, a dále že zřejmě takovou informaci při kontrole justiční stráž přichozím sdělila, k čemuž zástupce žalobce opáčil, že to je pravda, a konečně (v) předsedkyně senátu poukázala na to, že uvedené je zveřejňováno na internetu. Ze zvukového záznamu nevyplývá, že by předsedkyně senátu rozhodla o vyloučení veřejnosti.

38. V opatření JUDr. Jiřího Šťastného, pověřeného výkonem uvolněné funkce předsedy Krajského soudu v Českých Budějovicích, ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. Spr 647/2020, se podává, že nabylo účinnosti dne 18. 5. 2020 a dále že do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích je počínaje dnem 18. 5. 2020 umožněn vstup osobě z řad veřejnosti, pouze pokud nevykazuje projevy respiračního onemocnění, podrobí se kontrole bezdotykovým teploměrem a nebude naměřena teplota vyšší než 37,5 °C, a využívá ochranu dýchacích cest. Pro vstup do budovy soudu naopak nebylo vyžadováno předložení předvolání k jednání.
39. Z projektu fyzické bezpečnosti č. j. Spr.-BŘ/2017 39/17 ze dne 31. 7. 2017 obsahujícího pravidla pro zajištění bezpečnosti v objektech Krajského soudu v Českých Budějovicích a ze strážní dokumentace místní jednotky justiční stráže při Krajském soudu v Českých Budějovicích, č. j. VS-7010-1/ČJ-2020-801067, které byly předloženy žalovanou k dotazu soudu na sdělení, jaké vnitřní předpisy upravující pravidla pro zajištění bezpečnosti a ostrahy v objektech Krajského soudu v Českých Budějovicích byly v účinnosti ke dni 27. 5. 2020, vyplynulo, že příslušníci justiční stráže vykonávající službu v budově Krajského soudu v Českých Budějovicích neměli volnou diskreční pravomoc stran rozhodování, zda do budovy soudu vpustí jako veřejnost osoby, jejichž chování vyhodnotí jako arogantní, či osoby mající nevhodné poznámky.
40. Na základě právě popsání zjištěného skutkového stavu soud provedl následující své posouzení předmětné věci.
41. Nejprve se soud zabýval tím, zda odepření vstupu do budovy soudu žalobci, který jako veřejnost směřoval na soudní jednání, ze strany příslušníka justiční stráže vykonávajícího službu u vchodu do budovy soudu, je zásahem (4. podmínka), přičemž dospěl k závěru, že ano. Soud má za to, že jde o neformální faktický úkon, kterým představitel veřejné moci (jehož jednání je přičitatelné žalované) nepustil žalobce dále do budovy soudu a přiměl jej, aby budovu soudu opustil. O tom, že uvedený zásah (odepření vstupu do budovy soudu) směřoval přímo proti žalobci (byť nejen vůči němu, ale i jeho bratrovi M. P., což ovšem není pro předmětnou věc relevantní), není sporu, tudíž soud měl za splněnou i 5. podmínku ve smyslu § 82 s. ř. s.
42. Pokud jde o splnění 1. a 2. podmínky potřebných k úspěšnosti zásahové žaloby, pak tyto má soud v případě žalobce také za splněné. Z principu veřejnosti soudního jednání, který je garantován v čl. 96 odst. 2 Ústavy České republiky a dále v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, vyplývá, že soudnímu jednání může být přítomna kterákoliv osoba jako veřejnost, ledaže je dán některý ze zákonem stanovených důvodů pro vyloučení veřejnosti, resp. konkrétní osoby. V projednávané věci se jednalo o účast na jednání konaném ve správním soudnictví. Podle § 49 odst. 2 s. ř. s. pouze předseda senátu může veřejnost vyloučit, a to i pro určitou část jednání, jen z důvodu ochrany utajovaných informací, obchodního tajemství, mravnosti nebo veřejného pořádku a dále může také z jednací síně vykázat každého, kdo narušuje pořádek a důstojný průběh jednání. Vzhledem k tomu, že předsedkyně senátu v případě předmětného jednání (konaného dne 27. 5. 2020 u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019)

nerozhodla o vyloučení veřejnosti, resp. ani nerozhodla o vykazání žalobce z jednací síně, měl žalobce právo účastnit se jako veřejnost soudního jednání, přičemž na tomto právu byl žalobce přímo zkrácen tím, že nebyl příslušníkem justiční stráže do budovy soudu na soudní jednání vpuštěn.

43. Poslední podmínkou, kterou zbývalo posoudit, byla otázka (ne)zákonnosti předmětného zásahu (3. podmínka). Zásah je nezákonný, je-li v rozporu s objektivním právem, typicky bude-li dán rozpor s normami, zpravidla procesními, které regulují uplatnění a realizaci daného zásahu. V projednávané věci tedy bylo třeba posoudit, zda příslušník justiční stráže, který v inkriminovaný okamžik odepřel žalobci vstup do budovy soudu, postupoval v souladu s předpisy upravujícími pravidla pro vstup do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích účinnými ke dni 27. 5. 2020.
44. Povinnosti a oprávnění příslušníka vězeňské služby při plnění úkolů justiční stráže jsou na zákonné úrovni upraveny v zákoně č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční stráži České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vězeňské stráži“). Podle § 3 odst. 3 zákona o vězeňské stráži *justiční stráž zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů*. Podle § 22 odst. 2 zákona o vězeňské stráži *příslušník, který vykonává službu justiční stráže, je oprávněn činit i jiná nezbytná opatření k zajištění pořádku a bezpečnosti v budovách soudů, státního zastupitelství a ministerstva, jakož i v jiných místech činnosti soudu a ministerstva a plynulého a nerušeného průběhu soudního řízení*. Podle § 22 odst. 3 zákona o vězeňské stráži *při plnění svých úkolů je justiční stráž podřízena příslušnému řediteli vazební věznice nebo věznice a řídí se pokyny předsedy soudu, ředitele správního útvaru soudu, předsedy senátu, vedoucího státního zástupce, případně jiného pověřeného zaměstnance soudu, státního zastupitelství nebo ministerstva*. Podle § 22 odst. 4 zákona o vězeňské stráži *na pokyn předsedy senátu justiční stráž zejména a) provádí rozhodnutí o vykazání konkrétních osob z jednací síně nebo jiného místa činnosti soudu, jakož i o vyklizení takových prostor, b) chrání úřední a další osoby přítomné v jednací síni nebo jiném místě činnosti soudu před fyzickými útoky, a c) vykonává pořádkovou službu při vstupu do jednací síně, pokud bylo rozhodnuto o vyloučení veřejnosti nebo bylo přijato opatření proti přepřelňování jednací síně*. Podle § 22 odst. 5 písm. a) zákona o vězeňské stráži *na pokyn ostatních osob uvedených v odstavci 3 justiční stráž zejména zabráňuje vstupu nepovolaných osob do určených prostor v místech uvedených v odstavci 2*. Podle § 22 odst. 6 zákona o vězeňské stráži *bez pokynu oprávněné osoby uvedené v odstavci 3 provede justiční stráž služební zákrok jen tehdy, jestliže zákrok nesnese odkladu a pokynu oprávněné osoby nelze dosáhnout*. Uvedené povinnosti a oprávnění příslušníků justiční stráže byly převzaty do Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 15. prosince 2009, č. j. 395/2009-OBKŘ, o justiční stráži, č. 3/2010 SIS, která ohledně otázky pravomocí příslušníků justiční stráže k zamezení vstupu do budovy soudu neuvádí nic zvláštního, co by nebylo upraveno v právě uvedených zákonných ustanoveních.
45. Z hlediska obrany původní žalované (na jejíž vyjádření k žalobě plně odkázala žalovaná ve svém vyjádření k žalobě) připadaly do úvahu buď pokyn předsedy soudu anebo pokyn předsedkyně senátu. Pokyn jiné osoby ve smyslu § 22 odst. 3 zákona o vězeňské stráži nebyl původní žalovanou, resp. později ani žalovanou namítán, stejně jako nebylo původní žalovanou (popř. žalovanou) argumentováno, že by se v posuzovaném případě jednalo o zákrok, který by nesnesl odkladu a pokynu oprávněné osoby by nebylo lze dosáhnout.
46. Původní žalovaná ve vyjádření k žalobě argumentovala tím, že příslušník justiční stráže

postupoval podle pokynů předsedkyně senátu. To ovšem v řízení prokázáno nebylo. V úředním záznamu podepsaném nrap. P. T. se sice uvádí, že *soudkyně nakázala do budovy vpustit pouze prvního z mužů, který uvedl své jméno, zatímco další dva, kteří tvrdili, že se jdou na jednání jen podívat, nakázala nepouštět*, ovšem toto vyjádření zůstalo osamoceno, když jiný z příslušníků justiční stráže toto nepotvrdil (původní žalovaná dokonce ani netvrdila, ani neprokázala, kdo konkrétně z kolegů nrap. P. T. měl telefonát s předsedkyní senátu JUDr. Trnkovou vykonat, když on sám to nebyl). Uvedené tvrzení původní žalované navíc nepotvrdila JUDr. Trnková, která ve svém písemném sdělení uvedla, že žádné opatření k vyloučení veřejnosti neučinila (to bylo potvrzeno i zvukovým záznamem z jednání) a k telefonickému dotazu pracovníka justiční stráže pak měla uvést pouze to, aby postupovali jako v jiných případech a respektovali platná opatření. Udělení pokynu ze strany předsedkyně senátu k nepuštění žalobce do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích na předmětné soudní jednání tudíž soud neměl za prokázané.

47. Pokud jde o pokyn předsedy soudu, tak v úvahu v prvé řadě připadala omezení vstupu veřejnosti z důvodu opatření přijímaných JUDr. Jiřím Štastným, pověřeným výkonem uvolněné funkce předsedy Krajského soudu v Českých Budějovicích, v rámci preventivních opatření před šířením koronaviru (COVID-19), která byla zmíněna předsedkyní senátu při soudním jednání konaném dne 27. 5. 2020 u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019. V řízení bylo prokázáno, že dne 27. 5. 2020 již bylo v účinnosti (a to od 18. 5. 2020) opatření ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. Spr 647/2020, které nevyžadovalo, jako podmínku pro vstup do budovy soudu (na rozdíl od dříve účinných opatření – srov. opatření ze dne 16. 3. 2020, Spr 412/2020) předvolání nebo vyrozumění k úkonu na příslušný den. Opatření ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. Spr 647/2020 tudíž neopravňovalo příslušníka justiční stráže k tomu, aby žalobci odepřel vstup do budovy kvůli tomu, že nepředložil předvolání k jednání, resp. že nebyl účastníkem řízení ve věci, kde bylo nařízeno jednání, na které směřoval. Soud pro úplnost uvádí, že původní žalovaná (a potažmo ani žalovaná) netvrdili, že by žalobce nesplnil podmínky pro vstup do budovy soudu stanovené pro veřejnost v předmětném opatření ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. Spr 647/2020.
48. Dále původní žalovaná odkazovala na § 116 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), resp. již výše zmíněný § 49 s. ř. s., přičemž argumentovala tím, že žalobce se svým bratrem vzhledem ke svému vystupování vzbudili obavy, že by mohli rušit soudní jednání, a proto z rozhodnutí JUDr. Trnkové nebyli k jednání vpuštěni. Tato námitka není případná, neboť v řízení bylo prokázáno (sdělením JUDr. Trnkové a zvukovým záznamem z předmětného soudního jednání), že předsedkyně senátu nevykloučila veřejnost za účelem nerušeného průběhu jednání, resp. neodepřela vstup žalobci z obavy, že by mohl narušit důstojný průběh jednání.
49. V souvislosti s argumentací původní žalované o arogantním a nevhodným chování žalobce a jeho bratra při vstupu do budovy soudu, která se opírala o úřední záznam o vyjádření nrap. P. T., si soud od žalované vyžádal sdělení o tom, jaké vnitřní předpisy upravující pravidla pro zajištění bezpečnosti a ostrahy v objektech Krajského soudu v Českých Budějovicích byly v účinnosti ke dni 27. 5. 2020. Z žalovanou doložených vnitřních předpisů vyplynulo, že příslušníci justiční stráže vykonávající službu v budově Krajského soudu v Českých Budějovicích neměli volnou diskreční pravomoc stran rozhodování, zda do budovy soudu vpustí jako veřejnost osoby, jejichž chování

vyhodnotí jako arogantní či jako nevhodné pro jejich poznámky. Navíc případná nevhodnost chování žalobce a jeho bratra při vstupu do budovy (i pokud by příslušník justiční stráže nprap. P. T. chování příchozích osob takto subjektivně vyhodnotil) by nemohla být výraznější intenzity, neboť nikdo z jeho kolegů v daný den ve službě si na žádnou mimořádnou událost či na incident nevzpomněl, přičemž v tomto ohledu ani nebylo nic zaznamenáno do knihy hlášení o průběhu služby justiční stráže v daný den.

50. Lze tudíž uzavřít, že příslušník justiční stráže, který v inkriminovaný okamžik žalobci směřujícímu jako veřejnost na soudní jednání odepřel vstup do budovy soudu Krajského soudu v Českých Budějovicích, postupoval v rozporu s předpisy upravujícími pravidla pro vstup do budovy tohoto soudu účinnými ke dni 27. 5. 2020, tudíž předmětný zásah je třeba hodnotit jako nezákonný.

VII.

Rozhodnutí soudu

51. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že zásah spočívající v tom, že žalobci směřujícímu jako veřejnost na soudní jednání ve věci sp. zn. 51 Af 1/2019 byl dne 27. 5. 2020 v době mezi 8.00 a 8.30 hod. odepřen ze strany příslušníka justiční stráže vstup do budovy Krajského soudu v Českých Budějovicích, shledal nezákonným, neboť v projednávaném případě byly kumulativně naplněny všechny podmínky ve smyslu § 82 s. ř. s. Proto soud žalobě vyhověl a podle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil, že předmětný zásah je nezákonný.

VIII.

Náklady řízení

52. Výrokem II. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů*. V tomto řízení byl procesně úspěšný žalobce a náleží mu proto náhrada nákladů řízení v celkové výši 2 000 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce byl v řízení zastoupen toliko obecným zmocněncem, který soudu žádné případné náklady řízení nevyčísлил, soud určil náhradu nákladů řízení podle obsahu spisu a žalobci přiznal náhradu za zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Lhůta k plnění nákladů řízení byla stanovena podle § 160 odst. 1 *in fine* o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 5. října 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

předseda senátu